

Dr. Galgóczi Lászlóné

Magyar nyelvi gyakorló kisiskolásoknak

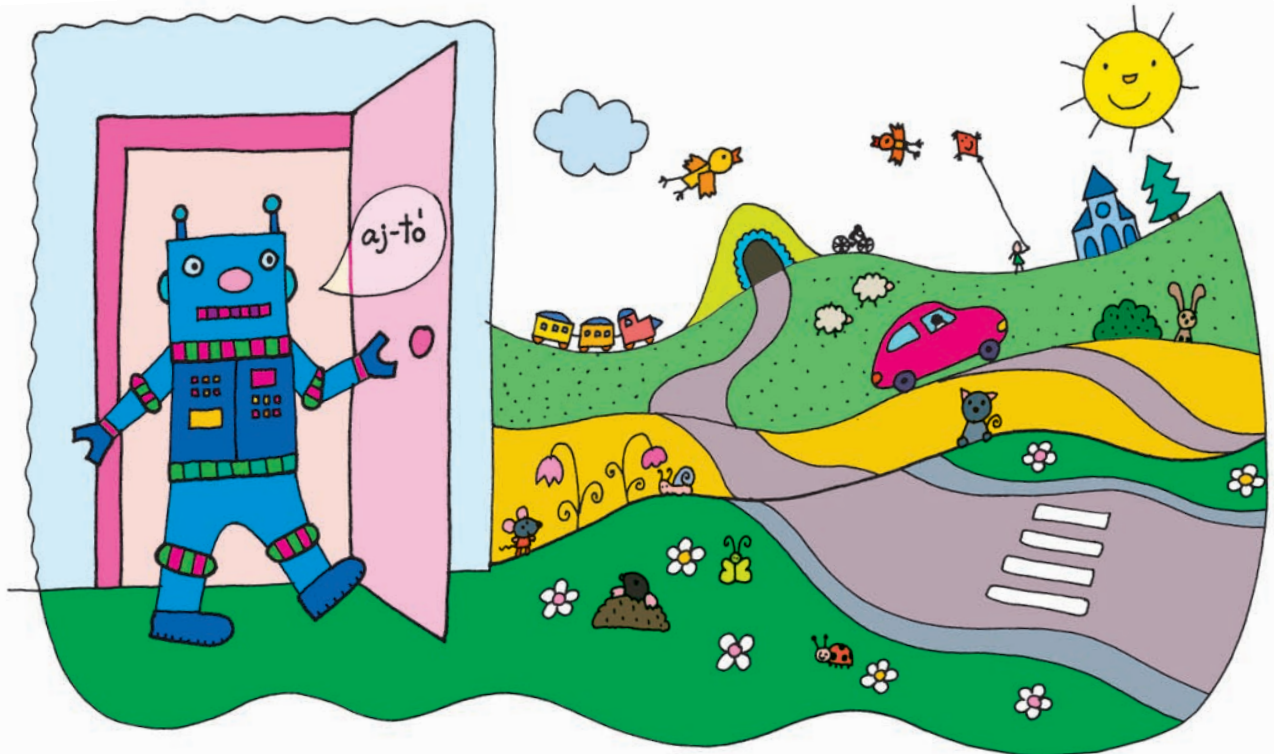
2

Mozaik Kiadó – Szeged, 2013

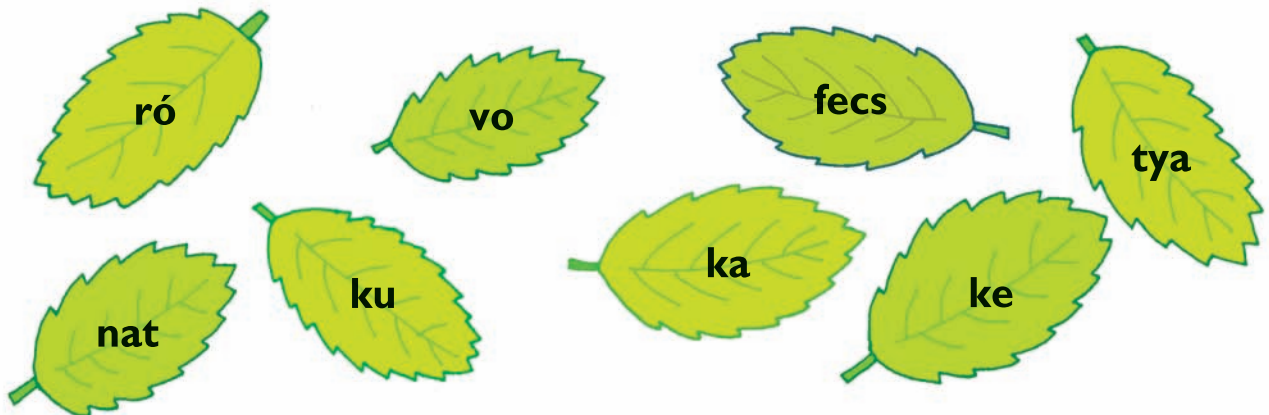
Szótagoljunk!

1. Robot Robi felfedezőútra indult.
Mit látott? Írd le szótagolva a szavakat, ahogy a robot mondhatta őket!

aj-tó,

2. A szél összekeverte a faleveleken a szótagokat. Kösd össze azokat, amelyek szavakat alkotnak! Ezután írd le a szavakat szótagolva!

3. Játsszunk szóláncot! Írj új szavakat úgy, hogy azok mindig az előző szó utolsó szótagjával kezdődjenek! A leírt szavakat álló egyenessel bontsd szótagokra!

A word chain activity with three pairs of glasses. The first pair has 'kávé' and 'véka' written on the lenses. The other pairs have blank lenses for writing. The glasses are connected by a pink string that forms a continuous path.

4. a) Összekeveredtek egy mondóka szótagjai. Állítsd őket számozással helyes sorrendbe! Segítenek a sorokon belül megadott számok.

A word chain activity with four rows of word fragments in colored ovals. Each fragment has a small number in a circle above it, indicating its position in the original sentence. The fragments are:

- Row 1: -ka, -ben, u, -tem, 1. Kis, -bor, 2. -ker
- Row 2: -pott, 5. a, 1. re, -á, ró, -ka, -ka.
- Row 3: meg, -les, 3. ró, -ka, meg, -lek, 1. Várj
- Row 4: -má, 5. vi, -lek., -ba, -rom, -tet, 1. Ko

b) Írd le a mondókát írott betűkkel!

Handwriting practice lines consisting of ten horizontal lines for writing the reconstructed sentence.

Mikor í? Mikor í?

1. Pótold a képek alatt a hiányzó magánhangzókat!

sz__v

cs__ga

10

t__z

cs__kos

v__z

2. Pótold a szavakban színessel az i – í betűket! (Lehet nagy I is!)

T__mea

M__s__

__bolyka

v__z

v__zek

__z

k__gyó

ny__lik

ny__t

__lonka

__mre

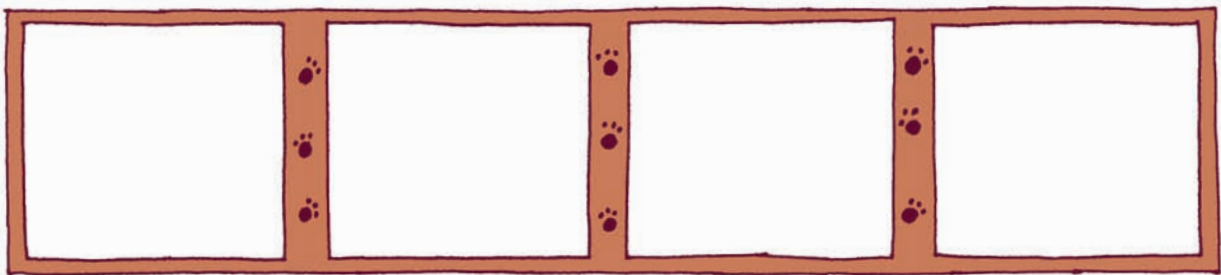
cs__p

h__sz

k__s

h__z__k

3. Rajzolj olyan állatokat, melyeknek nevében van i vagy í magánhangzó!
Ezután írd a rajzok alá a nevüket! Írd át kék színessel az i – í betűket!

Four sets of horizontal lines for writing the names of the animals drawn in the boxes above.

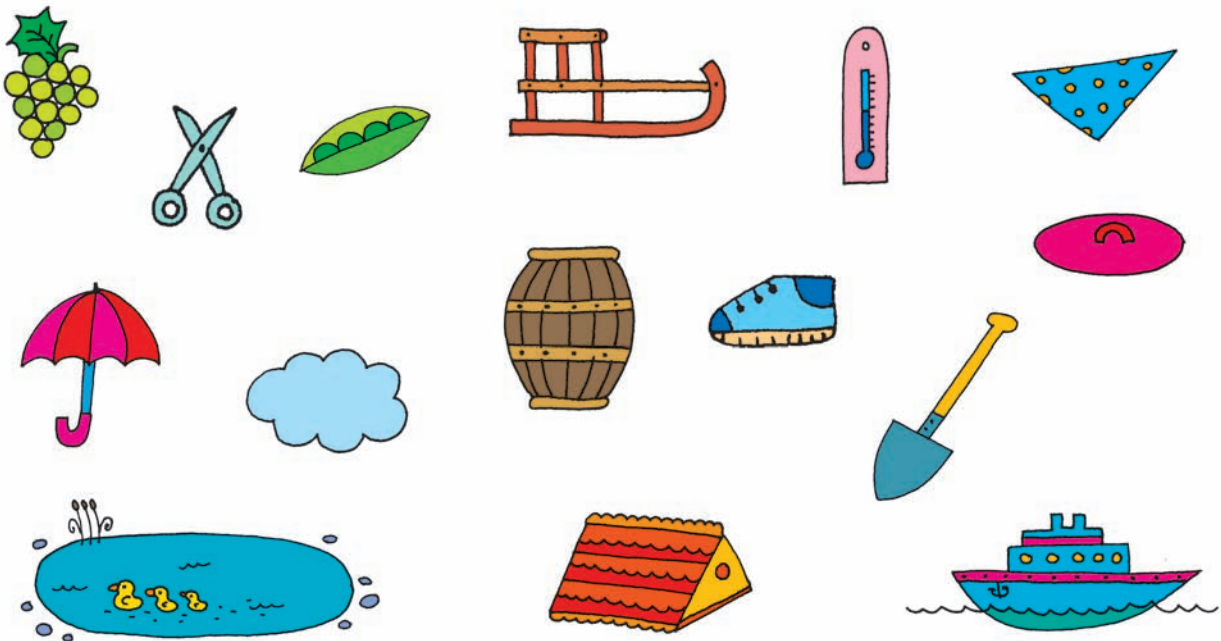
4. Csoportosítsd a szavakat!

ribizli, szín, nyílik, indít, hír, kicsi, csíp, Piri, pirít, irigy

A worksheet for word classification. At the top right, a yellow box contains the word "SZAVAK". Below it, a pink box labeled "i van a szóban" contains the word "ribizli". To the right, a blue box labeled "í van a szóban" contains the words "nyílik" and "szín".

1. A képek nevében o – ó, ö – ő hang bújta el.

a) Írd le az alábbiak szerint csoportosítva a nevüket!

A szó végén **ó** van

A szó végén **ő** van

b) Mit állapítottál meg? Egészítsd ki a mondatot!

A szavak végén az **ó**, **ő**

c) Melyek a kivételek? Írd ide őket!

Mikor o – ó? Mikor ö – ő?

2. a) Olvasd el a szöveget! Húzd alá a szövegben azokat a szavakat, amelyekben o – ó betű van!

Ottó és Olga a tónál sétáltak. Ott találkoztak Orsolyával. Leterítették a bordó takarót. Elfogyasztották a finom szendvicseket. Megkínálták a vendéget is. Jól érezték magukat.

- b) Írd le az aláhúzott szavakat a csoportosításnak megfelelően!

SZAVAK

o van a szóban

ó van a szóban

3. Pótold a rajzok alatt az o – ó és az ö – ő betűket!

felh__

t__ll

fed__

s__

haj__

b__r__nd

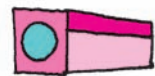
p__khál__

v__d__r

__ll__

hegyez__

di__

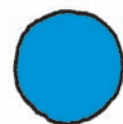
t__r

szepl__

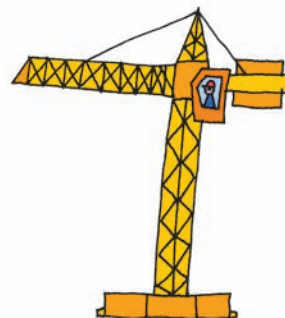
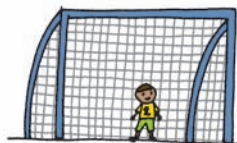
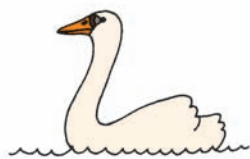

__z

k__r

1. A képeken lévő dolgok nevében u – ú, ü – ű hang búj meg.

a) Írd le a szavakat az alábbiak szerint csoportosítva!

A szó végén **ú – ű** van

A szó végén **u – ü** van

Handwriting lines for the 'ú – ű' category.

Handwriting lines for the 'u – ü' category.

b) Mit állapítottál meg? Egészítsd ki a mondatot!

A szavak végén az **ú, ü** legtöbbször

Handwriting lines for the completion of the sentence.

c) Vannak kivételek. Mikor rövid az **u, ü**? Írj olyan példát, amelyik még nem szerepelt!

Handwriting lines for providing examples of short 'u' and 'ü'.

2. Pótdold a szavakban az **u – ú, ü – ű** betűket!

od __, esk __, keser __, ham __, lc __, any __, Pity __, men __, gyönyör __, hossz __

Egy hang, két betű: j – ly

1. Mi van a képeken? Írd le! Ezután írd át zöld színessel a **j** és **ly** betűket!

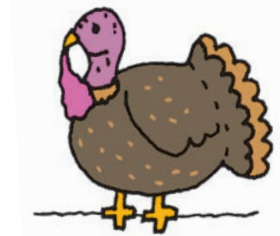

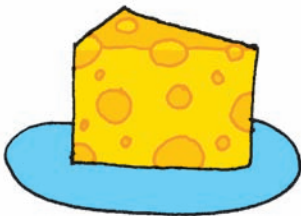

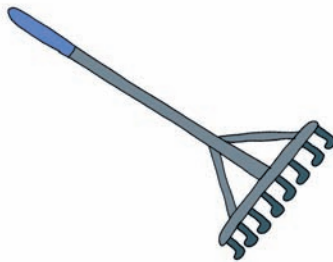

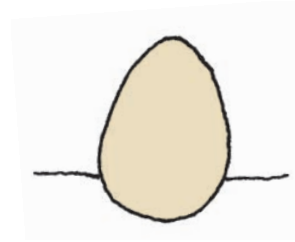

2. Válaszolj a kérdésekre egy-egy szóval! A válaszaidban legyen **j** vagy **ly** betű is!

Mi a macskák kedvenc itala?

Mi úszik a folyón?

Melyik madár a fák doktora?

Mi az egerek kedvenc étele?

Mi lehet a sál végén?

3. Nézd meg jól a képeket! Írd le az állatok nevét!

4. Gyűjts olyan állat- és növényneveket, melyekben **ly** van! Párokban is dolgozhattok.

5. Pótold a szavakban a **j**-t vagy az **ly**-t!

te __ föl, gyű __ t, fo __ ó, hé __ a, osztá __, __ ég, to __ ás, he __, má __ as,
__ uk, kasté __, seregé __, papagá __, var __ ú, ha __ ó, kulcs __ uk, ú __,
ha __ nal, Mihá __, go __ ó, u __, megi __ ed, ra __ z, kirá __ fi, Orso __ a,
va __ as, ola __ os, állóhe __, dato __ a, __ enő, fo __ óvíz, fo __ osó

Egy hang, két betű: j – ly

6. Nézd meg a képeket! Írj alájuk egy-egy mondatot! Legyen bennük olyan szó, amelyben **j** vagy **ly** van!

7. Írj a szavakkal mondatokat!

lyuk

egérlyuk

lyukasztó

kulcslyuk

8. Képzeld el, hogy Meseországban jársz. Eljutottál a növények városába. Itt olyan növények élnek, amelyek nevében **j – ly** betű van. Rajzold le a város lakóit, majd írd be a rajzokba a nevüket is!

Pl.:

1. Pótold a mondatokból hiányzó szavakat!

A levélre _____ kell ragasztani. Egy kezünkön öt _____ van.

Tavasszal nyílik a kék _____. A narancsot úgy esszük, hogy előtte

lehámozzuk a _____. A _____ húhog.

2. Az alábbi szavakat írd a megfelelő halmazba!

új, tojás, boglya, rossz, helyel, kettő, batyu, fütty, zsámoly, ujj, higgyétek, állj, Károly

SZAVAK

j vagy ly van benne

Hosszú mássalhangzó van a szóban

3. a) Mi a szabály? Töltsd ki a táblázatot!

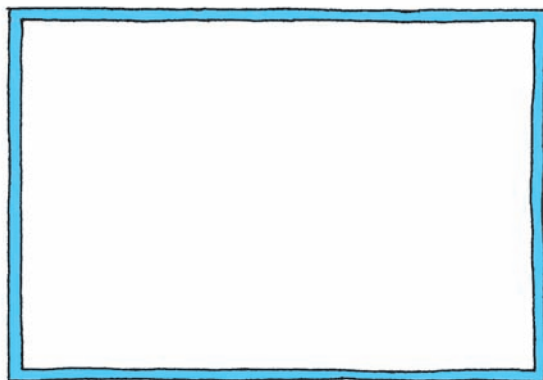
vaj	játék	osztály	sajt	hely
vajjal	játékkal			

b) Válassz ki egy szópárt! Írj a szavakkal egy-egy mondatot!

Hogyan csoportosítjuk a szavakat?

1. a) Olvasd el a történetet!
Készíts rajzot a szöveg mellé!

Laci aranyhörcsögöt kapott.
A kis barna állatot forgáccsal
bélelt terráriumba tette.
Maggal, répával megetette.
A hörcsög a forgácsban hamarosan
megtalálta a helyét.

- b) Válaszolj a kérdésekre a történet szavaival!

Mit csinált?
Mi történt?

Mit?

Hová?

Hol?

Mivel?

Milyen?

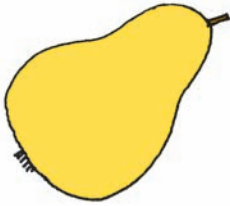
- c) Egészítsd ki a **Mit?** kérdésre válaszoló mondatot!

Laci egy
kapott.

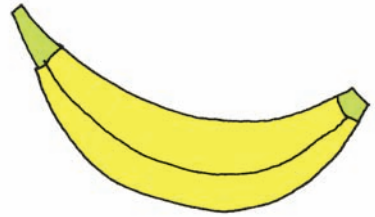

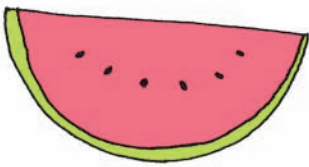
- d) Írd le, milyen állatod van, vagy milyet szeretnél!

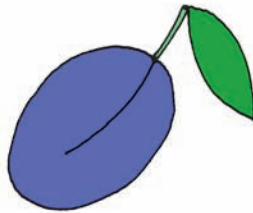
1. Írd a rajzok alá a gyümölcsök, zöldségek nevét! Olvasd fel a leírt szavakat! Mondd el, mit tapasztalsz, ha összehasonlítod a leírt és a kiejtett szavakat!

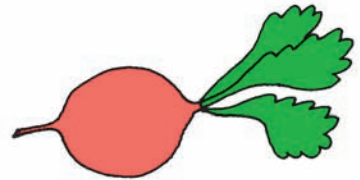

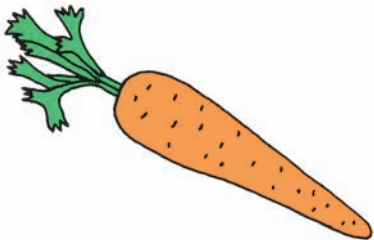

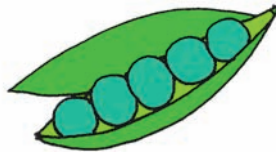

2. Dolgozzatok csoportokban! Gyűjtsetek tíz olyan szót az *Ablak-Zsiráf gyermeklexikonból*, amelyet a kiejtés szerint írunk! Írjátok le a szavakat betűrendben!

3. Egészítsd ki a mondatokat az alábbi szavakkal! Olvasd fel a teljes mondatokat nagy ajakmozgással!

szál, száll, tolat, tollat, gépel, géppel

A fára egy madár _____ . Kaptam egy _____ virágot.

Az útépítők _____ dolgoznak. A nővérem egy levelet _____ .

Apu az autóval _____ . Réka egy új _____ vett.

Előszó	3
Szalai Borbála: Ábécé	4
MIT JELENT SZÁMUNKRA A MAGYAR NYELV?	5
Ki hogyan beszél?	6
Hogyan értjük meg az állatokat?	7
Hogyan értjük meg az embereket?	8
MIT FIGYELTÉL MEG ELSŐ OSZTÁLYBAN?	9
Miből állnak a szavak? Betű – hang	9
Szótagoljunk!	12
Hogyan írjuk a mondatot?	14
A HANGOK ÉS A BETŰK	15
Mikor lesz a betűsorból szó?	17
A betűrend (az ábécérend)	19
A magánhangzók és a mássalhangzók	23
Mikor rövid, mikor hosszú a magánhangzó?	23
Mikor a? Mikor á?	24
Mikor e? Mikor é?	25
Mikor i? Mikor í?	26
Mikor o – ó? Mikor ö – ő?	27
Mikor u – ú? Mikor ü – ú?	29
Gyakorlás	30
Milyenek a mássalhangzókat jelölő betűk?	34
A hosszú mássalhangzók jelölése	35
Gyakorlás	39
Szabályjátékok	42
Egy hang, két betű: j – ly	44
Gyakorlás	47
Szótagolás – elválasztás	48
Gyakorlás	52

SZÖVEG – MONDAT – SZÓ	55
Szöveg szóban és írásban	55
Mit jelent az, hogy szöveg?	57
A mondat	59
Hogyan írjuk a mondatokat?	61
Mikor használunk nagy kezdőbetűt?	62
A mondatfajták	63
A kijelentő mondat	63
A kérdő mondat	65
Gyakorlás	69
Állítjuk – tagadjuk	70
A szavak a mondatban	71
Mikor tudunk meg többet egy mondatból?	72
A szavak	73
Mit jelentenek a szavak?	73
Miből épülnek fel a szavak?	77
Hogyan használjuk a szavakat a mondatban?	79
Hogyan csoportosítjuk a szavakat?	82
Hogyan írjuk a szavakat?	83
Szóelemzés a helyesírásban	84
Hogyan ejtjük? Hogyan írjuk?	87
Gyakorlás	90
 A HELYESÍRÁS GYAKORLÁSA	 92

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6723 Szeged, Debreceni u. 3/B., Tel.: (62) 470-101, Fax: (62) 554-666
E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu • Felelős kiadó: Török Zoltán
Grafikus: Deák Ferenc • Műszaki szerkesztő: Daróczi Edit, Katona Csaba
Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben, Gyulán • Felelős vezető: Kovács János
Terjedelem: 12,36 (A/5) ív • 2013. július • Tömeg: 300 g • Raktári szám: MS-2506U